

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn of דף כ"ו שבועות of דף כ"ו.
Some of the topics we will learn about include:

להרע או להיטיב

The Gemara whether one is only liable to a קרבן for an oath regarding a past action.

The Gemara explains that this depends on whether

דורש ריבה ומיעט

דורש בכלל ופרט

Whether we expound the Torah using inclusionary and exclusionary terms, or using general and specific terms.

The Gemara discusses various rulings regarding the intention that must accompany an oath, including:

אנוס

One must intend to make the oath. If one is 'compelled' to make an oath due to mistaken assumptions, he is exempt;

מוזיד

One who intentionally swears falsely is exempt from a

קרבן;

העלם חפץ

Whether one is liable if he remembered his oath but forgot the item he had forbidden.

A

להרע או להיטיב

דורש ריבה ומיעט
דורש בכלל ופרט

Various rulings regarding
the intention that must
accompany an oath

אנוס

מוזיד

העלם חפץ

B

שגגת קרבן שמה שגגה

This reflects the opinion of מונבז, who holds that even if one remembers the prohibition, merely forgetting that the prohibition is liable for a קרבן is also considered an inadvertent transgression.

שב מידיעתו

One is only considered a שוגג if he were to refrain from the deed due to the missing knowledge.

גמר בלבו

צריך שיוציא בשפתיו

Even if one resolved to make an oath, it is not effective until he verbalizes it.

B

שגגת קרבן שמה שגגה

שב מידיעתו

גמר בלבו
צריך שיוציא בשפתיו

1 So, let's review...

The Mishnah in the previous Daf cited the following מחלוקת:
 רבי ישמעאל אומר
 אינו חייב אלא על העתיד לבא
 שנאמר להרע או להטיב
 One is only liable to a קרבן עולה ויורד for a שבועת ביטוי
 regarding a future action, as stated explicitly in the Pasuk
 להרע או להטיב
 Something he will or will not do.

However,
 אמר לו רבי עקיבא
 א"כ אין לי אלא דברים
 שיש בהן הרעה והטבה
 דברים שאין בהן הרעה והטבה
 מנין
 If we read the Pasuk literally, one should only be liable for
 oaths that are to one's benefit or detriment, as the Pasuk
 states
 להרע או להטיב

רבי ישמעאל answered
 אמר לו
 מריבוי הכתוב
 We derive other types of oaths, even דברים שאין בהן הרעה והטבה
 from the general term
 להרע או להטיב

however, responded רבי עקיבא
 אמר לו
 אם ריבה הכתוב לכך
 ריבה הכתוב לכך
 If so, this additional Pasuk also includes ALL types of
 oaths, even לשעבר, oaths regarding past actions.

1

רבי ישמעאל אומר
אינו חייב אלא על העתיד לבא
 להרע או להטיב
 One is only liable to a קרבן עולה ויורד for a שבועת ביטוי
 regarding a future action,
 as stated explicitly in the Pasuk
 להרע או להטיב
 Something he will or will not do.

אמר לו רבי עקיבא
א"כ אין לי אלא דברים
שיש בהן הרעה והטבה
דברים שאין בהן הרעה והטבה
 מנין
 If we read the Pasuk literally, one should only be liable
 for oaths that are to one's benefit or detriment,
 as the Pasuk states

להרע או להטיב
 רבי ישמעאל
 אמר לו
מריבוי הכתוב
 We derive other types of oaths, even דברים שאין בהן הרעה והטבה
 from the general term
לכל אשר יבטא האדם
בשבועה

רבי עקיבא
 אמר לו
אם ריבה הכתוב לכך
ריבה הכתוב לכך
 If so, this additional Pasuk also includes all types of oaths,
 even לשעבר, oaths regarding past actions.

2 The Gemara now explains the מחלוקת:

רבי עקיבא
דורש ריבה ומיעט
רבי עקיבא expounds the Torah using inclusionary and exclusionary terms, as follows:
The Pasuk begins
או נפש כי תשבע
ריבה
An inclusionary term, referring to all oaths;
להרע או להיטיב
מיעט
The Pasuk then excludes all cases except those that can be made regarding the past and future;
לכל אשר יבטא האדם
חזר וריבה
Then uses another inclusionary term;
Therefore,
ריבה ומיעט וריבה
ריבה כל מילי
ומיעט דבר מצוה
We include all cases, but exclude the specific case of an oath regarding a Mitzvah, which cannot be made regarding future actions.

2

The Gemara now explains the מחלוקת:

רבי עקיבא

דורש ריבה ומיעט
expounds the Torah using inclusionary and exclusionary terms, as follows:

The Pasuk begins

או נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע
ריבה
An inclusionary term, referring to all oaths;

לְהָרַע אֹו לְהִיטִיב
מיעט
The Pasuk then excludes all cases except those that can be made regarding the past and future;

לְכֹל אֲשֶׁר יִבְטָא הָאָדָם
חזר וריבה
Then uses another inclusionary term;

Therefore

ריבה ומיעט וריבה
ריבה כל מילי
ומיעט דבר מצוה
We include all cases, but exclude an oath regarding a Mitzvah, which cannot be made regarding future actions.

3 However, רבי ישמעאל דורש בכלל ופרט expounds the Torah using general and specific terms, as follows:
 The Pasuk begins או נפש כי תשבע לבטא בשפתים כלל
 A general term, referring to all oaths; להרע או להיטיב פרט
 Then uses a specific term, referring only to oaths regarding future actions; לכל אשר יבטא האדם חזר וכלל
 Then uses another general term.

Therefore, כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מזה הפרט מפורש להבא אף כל להבא
 We include all oaths that are similar to the specified example, and so אהני כללא לאתווי אפילו דברים שאין בהן הרעה והטבה להבא אהני פרטא למועוטי אפילו דברים שיש בהן הרעה והטבה לשעבר
 We include all oaths regarding the future, even if they are not good or bad, and we exclude all oaths regarding the past, even if they are good or bad.

The Gemara explains the rationale for this distinction: דומיא דלהרע או להיטיב מי שאיסורו משום בל יחל דברו יצאתה זו שאין איסורו משום בל יחל דברו אלא משום בל תשקרו
 The Pasuk describes one who violates his oath. This refers to an oath to perform or abstain from a future action, and not an oath regarding the past, which is immediately deemed a false oath.

3 רבי ישמעאל דורש בכלל ופרט expounds the Torah using general and specific terms, as follows:
 The Pasuk begins או נפש כי תשבע לבטא בשפתים כלל
 A general term, referring to all oaths; להרע או להיטיב פרט
 Then uses a specific term, referring only to oaths regarding future actions; לכל אשר יבטא האדם חזר וכלל
 Then uses another general term.

Therefore, כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מזה הפרט מפורש להבא אף כל להבא
 We include all oaths that are similar to the specified example, and so

אהני פרטא למועוטי אפילו דברים שיש בהן הרעה והטבה לשעבר	אהני כללא לאתווי אפילו דברים שאין בהן הרעה והטבה להבא אהני פרטא למועוטי אפילו דברים שיש בהן הרעה והטבה לשעבר
And we exclude all oaths regarding the past, even if they are good or bad.	We include all oaths regarding the future, even if they are not good or bad,

או נפש כי תשבע לבטא בשפתים להרע או להיטיב דומיא דלהרע או להיטיב מי שאיסורו משום בל יחל דברו יצאתה זו שאין איסורו משום בל יחל דברו אלא משום בל תשקרו
 The Pasuk describes one who violates his oath. This refers to an oath to perform or abstain from a future action, and not an oath regarding the past, which is immediately deemed a false oath.

4 The Gemara cites a ברייתא that states several rulings regarding the intention that must accompany an oath which are derived from the Pasuk

לכל אשר יבטא האדם בשבועה
... ונעלם ממנו

1.

האדם בשבועה
פרט לאנוס

One must intend to make the oath. If one is 'compelled' to make an oath due to mistaken assumptions, he is exempt. And the Gemara gives an example:

כדרב כהנא ורב אסי

כי הוו קיימי מקמי דרב

ומר אמר שבועתא דהכי אמר רב

ומר אמר שבועתא דהכי אמר רב

רב both swore that רב ruled a certain way. רב explained to them that the one who was incorrect was not liable for his oath, because

לבך אנסך

He intended to swear truthfully, and was led astray by his mistaken assumptions.

4

ברייתא

Several rulings regarding the intention that must accompany an oath which are derived from the Pasuk

לכל
אשר
יבטא
האדם
בשבועה
ונעלם
מבטאו...

פרט לאנוס

If one is 'compelled' to make an oath due to mistaken assumptions, he is exempt.

And the Gemara gives an example:

כדרב כהנא ורב אסי

כי הוו קיימי מקמי דרב

ומר אמר שבועתא דהכי אמר רב

ומר אמר שבועתא דהכי אמר רב

רב both swore that רב ruled a certain way.

רב explained to them that the one who was incorrect was not liable for his oath, because

לבך אנסך

He intended to swear truthfully, and was led astray by his mistaken assumptions.

5

2. ונעלם פרט למזיד
One who intentionally swears falsely is exempt from a קרבן.

3. בשבועה ונעלם על העלם שבועה הוא חייב ואינו חייב על העלם חפץ
He is only liable if he forgot that he had made an oath and therefore violated it, but he is exempt if he remembered his oath but forgot the item he had forbidden.

The Gemara asks

בשלמא שבועה משכחת לה בלא חפץ כגון דאמר שבועה שלא אוכל פת חטין וכסבור שאוכל קאמר
We can find a case of שבועה, where he forgot the oath but remembered the subject of the oath;
If one swears NOT to eat wheat bread, and then eats it, thinking that he had made an oath that he WOULD eat the bread.

However,

חפץ בלא שבועה היכי דמי כגון דאמר שבועה שלא אוכל פת חטין וכסבור של שעורים קאמר כיון דחפצא אינשי להו היינו העלם שבועה
We cannot find a case of חפץ, where he forgot the subject of the oath but remembered the oath;
Because if he swears not to eat wheat bread, and then eats it, thinking he had made the oath regarding barley bread, he not only forgot the item, he also forgot about the oath, not realizing that it was applicable.
Therefore, there is no case of חפץ?

Furthermore,

כגון דאמר שבועה שלא אוכל פת חטין והושיט ידו לסל ליטול פת שעורין ועלתה בידו של חטין וכסבור שעורים היא ואכלה
Even if he swore not to eat wheat bread, and then reached for barley bread, but mistakenly took the wheat bread instead, he was not only mistaken about the item, but he also didn't realize that the oath was applicable?

5

קרייתא
Several rulings regarding the intention that must accompany an oath which are derived from the Pasuk

לכל אִשֶׁר יִבְטֵא הָאָדָם בְּשִׁבְעָה וְנִעְלַם מִבְּנֵוֹ...
פרט לאונס
If one is 'compelled' to make an oath due to mistaken assumptions, he is exempt.
פרט לאינידי
One who intentionally swears falsely is exempt from a קרבן.

אִשֶׁר יִבְטֵא הָאָדָם בְּשִׁבְעָה וְנִעְלַם מִבְּנֵוֹ...
He is only liable if he forgot that he had made an oath and therefore violated it, but he is exempt if he remembered his oath but forgot the item he had forbidden.

?

בשלמא שבועה משכחת לה בלא חפץ כגון דאמר שבועה שלא אוכל פת חטין וכסבור שאוכל קאמר

We can find a case of שבועה, where he forgot the oath but remembered the subject of the oath;
If one swears NOT to eat wheat bread, and then eats it, thinking that he had made an oath that he WOULD eat the bread.

However,

חפץ בלא שבועה היכי דמי כגון דאמר שבועה שלא אוכל פת חטין וכסבור של שעורים קאמר כיון דחפצא אינשי להו היינו העלם שבועה

We cannot find a case of חפץ, where he forgot the subject but remembered the oath;

Because if he swears not to eat wheat bread, and then eats it, thinking he had made the oath regarding barley bread, he not only forgot the item, he also forgot about the oath, not realizing that it was applicable.

Therefore, there is no case of חפץ?

Furthermore,

כגון דאמר שבועה שלא אוכל פת חטין והושיט ידו לסל ליטול פת שעורין ועלתה בידו של חטין וכסבור שעורים היא ואכלה

Even if he swore not to eat wheat bread, and then reached for barley bread, but mistakenly took the wheat bread instead, he was not only mistaken about the item, but he also didn't realize that the oath was applicable?

6 The Gemara cites two answers:

1.

אמר ר' אלעזר

דא ודא אחת היא

This was a mistaken גירסא, and there is indeed no case of העלם חפץ without שבועה.

2.

אמר ר' יוסף

כיון דכי ידע ליה דחטין הוא פריש מיניה

העלם חפץ הוא

If he had known that this was wheat bread, he would not have eaten it. This is called העלם חפץ, and not שבועה.

The Gemara inquires

העלם זה וזה בידו מהו

If one forgot about the oath AND about the item, is he liable or not?

The Gemara explains

כלום פריש משבועה אלא משום חפץ

כלום פריש מחפץ אלא משום שבועה

He would have refrained from violating the oath for either reason.

Therefore,

לא שנא

He is exempt.

6

1

אמר ר' אלעזר

דא ודא אחת היא

This was a mistaken גירסא,
and there is indeed no case of העלם חפץ
without שבועה.

2

אמר ר' יוסף

**כיון דכי ידע ליה
דחטין הוא פריש מיניה
העלם חפץ הוא**

If he had known that this was wheat bread,
he would not have eaten it.

This is called העלם חפץ, and not שבועה.

?

העלם זה וזה בידו מהו

If one forgot about the oath and about the item,
is he liable or not?

**כלום פריש משבועה
אלא משום חפץ
כלום פריש מחפץ
אלא משום שבועה**

He would have refrained from violating the oath
for either reason.

Therefore
לא שנא
He is exempt.

7 The Gemara inquires
איזו היא
שגגת שבועת ביטוי לשעבר
What is the scenario where one inadvertently violates his
oath regarding a past action?
אי דידע מזיד הוא
אי דלא ידע אנוס הוא
If he remembered the facts, and swore falsely, this is an
intentional transgression, and he is exempt. On the other
hand, if he forgot, he is an אנוס, and is also exempt?

The Gemara answers
באומר
יודע אני ששבועה זו אסורה
אבל איני יודע
אם חייבין עליה קרבן או לאו
He remembered that it was a forbidden oath, but not that
he would be liable a קרבן.

The Gemara offers two explanations for this answer:
1.
כמונבז
דאמר שגגת קרבן שמה שגגה
This reflects the opinion of כמונבז, who holds that even if
one remembers the prohibition, merely forgetting that the
prohibition is liable for a קרבן is also considered an
inadvertent transgression.
2.
הכא דחידוש הוא
דבכל התורה כולה
לא אשכחן לאו דמייתי קרבן
והכא מייתי
אפילו רבנן מודו
The רבנן ordinarily hold that this is considered מזיד.
However, this is a unique case, because one is liable to a
קרבן for a mere לאו, and so they agree that forgetting about
this קרבן IS considered a שוגג.
=====

7
**איזו היא
שגגת שבועת ביטוי לשעבר**
*What is the scenario
where one inadvertently violates his oath
regarding a past action?*
**אי דידע מזיד הוא
אי דלא ידע אנוס הוא**
*If he remembered the facts, and swore falsely,
this is an intentional transgression, and he is exempt.
On the other hand, if he forgot, he is an אנוס,
and is also exempt?*

**באומר
יודע אני ששבועה זו אסורה
אבל איני יודע
אם חייבין עליה קרבן או לאו**
*He remembered that it was a forbidden oath,
but not that he would be liable a קרבן.*

2
**הכא דחידוש הוא
דבכל התורה כולה
לא אשכחן
לאו דמייתי קרבן
והכא מייתי
אפילו רבנן מודו**
*The רבנן ordinarily hold that
this is considered מזיד.*

1
**כמונבז
דאמר שגגת קרבן
שמה שגגה**
*Even if one remembers the
prohibition, merely
forgetting that the prohibi-
tion is liable for a קרבן is also
considered an inadvertent
transgression.*

*However, this is a unique case, because one is liable
to a קרבן for a mere לאו, and so they agree
that forgetting about this קרבן is considered a שוגג.*

8 The Gemara rules

נשבע על ככר

מצטער ואכלה בשגגת שבועה

If one made an oath forbidding a certain loaf, and then regretted the oath, and was ready to eat the loaf, but he ate it inadvertently, he is not liable, because

שב מידיעתו

מביא קרבן על שגגתו

לא שב מידיעתו

אין מביא קרבן על שגגתו

One is only considered a שוגג if he were to refrain from the deed due to the missing knowledge. However, if one were to perform the deed regardless, he is not a שוגג, and is exempt from a קרבן. Therefore, in this case, since he would have eaten the loaf anyway, he is not liable.

=====

8

נשבע על ככר

מצטער ואכלה בשגגת שבועה

If one made an oath forbidding a certain loaf, and then regretted the oath, and was ready to eat the loaf, but he ate it inadvertently, he is not liable, because

לא שב

מידיעתו

אין מביא קרבן

על שגגתו

שב

מידיעתו

מביא קרבן

על שגגתו

One is only considered a שוגג if he were to refrain from the deed due to the missing knowledge.

However, if one were to perform the deed regardless, he is not a שוגג, and is exempt from a קרבן.

Therefore, in this case, since he would have eaten the loaf anyway, he is not liable.

9 rules שמאול
גמור בלבו
צריך שיוציא בשפתיו
Even if one resolved to make an oath, it is not effective until he verbalizes it, as the Pasuk says
לבטא בשפתים

The Gemara challenges this ruling from the following

ברייתא:

בשפתים

ולא בלב

An oath must be verbalized.

גמור בלבו מנין

ת"ל

לכל אשר יבטא האדם בשבועה

The Pasuk also includes a case where one merely resolved to make an oath.

The Gemara points out

הא גופא קשיא

The Gemara contradicts itself, whether one must verbalize an oath?

Therefore, the Gemara explains

בשפתים

ולא שגמור בלבו להוציא בשפתיו ולא הוציא

We exclude a case where he only resolved for the the oath to be effective if verbalized.

However,

גמור בלבו סתם מנין

ת"ל לכל אשר יבטא

If he resolved to accept the oath without verbalizing it, it is effective, even though he did not verbalize it.

However, this contradicts שמאול's ruling?

9

שמאול

גמור בלבו צריך שיוציא בשפתיו

Even if one resolved to make an oath, it is not effective until he verbalizes it, as the Pasuk says

לבטא בשפתים

ברייתא

בשפתים

ולא בלב

An oath must be verbalized.

גמור בלבו מנין

ת"ל

לכל אשר יבטא האדם בשבועה

The Pasuk also includes a case where one merely resolved to make an oath.

הא גופא קשיא

The Gemara contradicts itself, whether one must verbalize an oath?

Therefore, the Gemara explains

בשפתים

ולא שגמור בלבו להוציא בשפתיו ולא הוציא

We exclude a case where he only resolved for the the oath to be effective if verbalized.

However,

גמור בלבו סתם מנין

ת"ל

לכל אשר יבטא

If he resolved to accept the oath without verbalizing it, it is effective, even though he did not verbalize it.

However, this contradicts שמאול's ruling?

10 Therefore, the Gemara explains the ברייתא differently:
 בשפתים
 ולא שגמר בלבו
 להוציא פת חטין והוציא פת שעורין
 If he planned to verbalize an oath regarding wheat bread,
 it is not effective if he mistakenly mentioned barley bread.
 However,
 גמר בלבו
 להוציא פת חטין והוציא פת סתם
 מנין
 ת"ל לכל אשר יבטא האדם
 If he intended to verbalize wheat bread, and instead
 mentioned just bread, it is effective.

The Gemara cites a related ברייתא:
 גמר בלבו מנין
 ת"ל כל נדיב לב
 A donation to הקדש is effective, even when not verbalized.
 Nevertheless, we do not apply this principle to other areas,
 because
 הוה תרומה וקדשים
 שני כתובין הבאין כאחד
 ואין מלמדין
 The Pasuk states this principle twice, regarding both
 תרומה and הקדש, and so it is exclusive to these areas.
 Alternately,
 חולין מקדשים לא גמרינן
 We do not derive laws regarding חולין from קדשים.

10

בשפתים
 ולא שאמר בלבו
 להוציא פת חטין והוציא פת לעזרין
 If he planned to verbalize an oath
 regarding wheat bread,
 it is not effective if he mistakenly mentioned
 barley bread.

However,
גמר בלבו
להוציא פת חטין והוציא פת סתם
מנין
 ת"ל
לכל אשר יבטא האדם
 If he intended to verbalize wheat bread,
 and instead mentioned just bread, it is effective.

The Gemara cites a related ברייתא:
גמר בלבו מנין
 ת"ל
כל נדיב לב
 A donation to הקדש is effective,
 even when not verbalized.
 Nevertheless,
 we do not apply this principle to other areas,
 because
הוה תרומה וקדשים
שני כתובין הבאין כאחד
ואין מלמדין
 The Pasuk states this principle twice, regarding both תרומה
 and הקדש, and so it is exclusive to these areas.

Alternately,
חולין מקדשים לא גמרינן
 We do not derive laws regarding חולין from קדשים.